

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಆಯುಕ್ತರಕಛೇರಿ, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ,
ಪಶುಪಾಲನಾಭವನ, ಬಳ್ಳಾರಿರಸ್ತೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು-560024

mail. ID - jdfarmsahvs@gmail.com

ಸಂಖ್ಯೆ:ಆಪಸಂ:ಮೇವು:ವಿವ-18:2021-22

ದಿನಾಂಕ: 14-05-2024.

ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ಹಾಗೂ ಸಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,

ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿ,

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್,

ಎಲ್ಲಾ 31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು.

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ.

- ಉಲ್ಲೇಖ: 1 ದಿನಾಂಕ:01-03-2024ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರು ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭಾ ನಡವಳಿ.
- 2 ದಿನಾಂಕ:18-03-2024ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭಾ ನಡವಳಿ.
- 3 ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:ಇ-ಪಸಂಮೀ: 52: ಪಪಾಯೋ: 2023 ದಿನಾಂಕ:30-10-2023.
- 4 ಈ ಕಛೇರಿ ಸಮ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪತ್ರದ ದಿನಾಂಕ:29-04-2024.
- 5 ದಿನಾಂಕ:13-05-2024 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಹವಾಮಾನ ಅವಲೋಕನ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ.

ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವಂತೆ ಉಲ್ಲೇಖ(3)ರನ್ವಯ ಈಗಾಗಲೇ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸದರಿ ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ MGNREGA ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮೇವಿನ ಮರಗಳ ಸಸಿಗಳನ್ನು / ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಲಾಗಿತ್ತು.

ಮುಂದುವರೆದು, ಉಲ್ಲೇಖ(5)ರನ್ವಯ ದಿನಾಂಕ:13-05-2024ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಹವಾಮಾನ ಅವಲೋಕನ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅತೀ ಜರೂರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿವಾರು ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಕಛೇರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,
Srinivasan
ಆಯುಕ್ತರು.

W

ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ:

1. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ವಿಕಾಸ ಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು
2. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿ. (ಎಲ್ಲಾ 31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು).
3. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ:

1. ಅಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಜಾನುವಾರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು
2. ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ರಾಜ್ಯವಲಯ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಸರಘಟ್ಟ, ಮೈಸೂರು, ಧಾರವಾಡ, ರಾಯಚೂರು.
3. ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಕ್ಷೇತ್ರ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು
4. ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು(ಮೇವು ಮತ್ತು ಕ್ಷೀರ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು
5. ಎಲ್ಲಾ 31 ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಆಡಳಿತ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ರವರು ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ನೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ವರದಿಯನ್ನು ಆಯುಕ್ತಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.
6. ಕಛೇರಿ ಪ್ರತಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಆಯುಕ್ತರಕಛೇರಿ, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ,
ಪಶುಪಾಲನಾಭವನ, ಬಳ್ಳಾರಿರಸ್ತೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು-560024

mail. ID - jdfarmsahvs@gmail.com

ಸಂಖ್ಯೆ:ಆಪಸಂ/ಮೇವು:ವಿವ-18:2021-22

ದಿನಾಂಕ:29-04-2024.

1)ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ಎಲ್ಲಾ 31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು.

2)ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು,

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್,

ಎಲ್ಲಾ 31 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು.

ಮಾನ್ಯರೆ,

ವಿಷಯ: ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ -
ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಆಗತ್ಯ ಕ್ರಮ
ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ.

- ಉಲ್ಲೇಖ: 1 ದಿನಾಂಕ:01-03-2024ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು
ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯುಕ್ತರು ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭಾ ನಡವಳಿ.
2 ದಿನಾಂಕ:18-03-2024ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು
ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭಾ ನಡವಳಿ.
3 ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:ಇ-ಪಸಂಮೀ: 52; ಪಪಾಯೋ: 2023
ದಿನಾಂಕ:30-10-2023.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಉಲ್ಲೇಖಿತ(1)ರ ಸಭಾ ನಡವಳಿಯನ್ವಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಗೋಮಾಳ
ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶವಾರು ಮೇವು ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು
ಸಲ್ಲಿಸಲು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಉಲ್ಲೇಖಿತ(2)ರ ಸಭಾ ನಡವಳಿಯನ್ವಯ ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯು ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ
ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಗೂ ಸದರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು
ಮಾಡಿ ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಉಲ್ಲೇಖಿತ(3)ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದನ್ವಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ
ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ
ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸಹ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಿ.ಇ.ಒಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ
ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸದರಿ ಗೋಮಾಳ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ MGNREGA ಯೋಜನೆ ಅಡಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮೇವಿನ
ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಮೂಲಕ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಈ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮ
ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲು ಈ
ಮೂಲಕ ಕೋರಿದೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ,

Srinivasu
ಆಯುಕ್ತರು.

ಪ್ರತಿಯನ್ನು:-

1. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ವಿಕಾಸ ಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
2. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
3. ಅಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಜಾನುವಾರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
4. ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ರಾಜ್ಯವಲಯ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಸರಘಟ್ಟ, ಮೈಸೂರು, ಧಾರವಾಡ, ರಾಯಚೂರು ರವರ ಮಾಹಿತಿಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
5. ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಕ್ಷೇತ್ರ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
6. ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು(ಮೇವು ಮತ್ತು ಕ್ಷೀರ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು ರವರ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.
7. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು(ಆಡಳಿತ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ರವರು Action Plan ನೊಂದಿಗೆ ಡಿ.ಸಿ ಮತ್ತು ಸಿ.ಇ.ಒ ರವರನ್ನು ಖುದ್ದು ಬೇಟಿ ಮಾಡಿ ಗೋಮಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
8. ಕಛೇರಿ ಪ್ರತಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಗಳು

ವಿಷಯ:- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು.

- ಓದಲಾಗಿದೆ:-**
1. ಆಯುಕ್ತರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಇವರ ಏಕ ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ:CAHVS-LSR0FDR/8/2023-KLDACAH-COMMAHVS (E- 1213778).
 2. Manual for Drought Management – 2020.
 3. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ: D.O.No.R-24018/26/2023-DIR ANLM (E-25776), ದಿನಾಂಕ:06.09.2023.
 4. National Disaster Management Act – 2005.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:-

ಮೇಲೆ ಓದಲಾದ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ (1) ರಲ್ಲಿ ಆಯುಕ್ತಾಲಯದ ಏಕಕಡತದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರು ಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 115 ಲಕ್ಷ ದನ ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆ, 172 ಲಕ್ಷ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆಗಳು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 287 ಲಕ್ಷ ಇರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಒಣ ಅಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ Major Ruminants ಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ 6 ಕೆ.ಜಿ.ಯಂತೆ ಮತ್ತು Minor Ruminants ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ 0.5 ಕೆ.ಜಿ ಯಂತೆ ಒಟ್ಟು ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಣ ಮೇವಿನ ಪ್ರಮಾಣ 5.40 ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್‌ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 15.00 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಒಣ ಮೇವು, 85.00 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವು ಲಭ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ (ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲ:ICAR-IGFRI, Jhansi). ಸದರಿ ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಬೇಡಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಶೇ 30 ರಿಂದ 40 ರವರೆಗೆ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಯುಕ್ತರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಇವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೇಲೆ ಓದಲಾದ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ (2) ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ Drought Manual 2020 ರಲ್ಲಿನ ಬರ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ Mandatory Indicators ಮತ್ತು Impact Indicators ರ ಅನ್ವಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ Ground Truthing ಅನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವು ವಿವಿಧ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರಪೀಡಿತ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಬರ ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವು, ಪಶು ಆಹಾರ, ನೀರು, ಆಶ್ರಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪೂರಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ರೈತರ ಬಳಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೇವಿನ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವಾರ ಅಂದಾಜಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಪಡೆದು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ರಾಜ್ಯವರದಿ ತಯಾರಿಸುವುದು ರೂಡಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕಟಾವಿನ ನಂತರ ಕೃಷಿ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ (Agri byproducts) ಇಳುವರಿ ಆಧರಿಸಿ ಮೇವು ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನಮೂನೆ-1ರಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂದುವರೆದು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಲಭ್ಯವಿರುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ (3) ರಲ್ಲಿ ಓದಲಾದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮೇವು ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವಂತೆ

(Signature)

ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾದ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ICAR Indian Grassland and Fodder Research Institute Dharwad Station ಸಂಸ್ಥೆಯ Fodder Resources Development plan for Karnatakaದ ವರದಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಅಲ್ಪಾವಧಿ (ಭಾಗ-1) ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ (ಭಾಗ-2) ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇವು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (District Fodder Resources Development Plan) ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ, ಮೇಲೆ ಓದಲಾದ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ (4) ರ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ District Disaster Mitigation Fund ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಮೇವು ಬಳ ಪುದೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮೇವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲು ಆಯುಕ್ತರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ರವರು ಕೋರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸದರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಇ-ಪಸಂಮೀ 52 ಪಪಾಯೋ 2023.
ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ:30.10.2023.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಈ ಆದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ನಮೂನೆ-1ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಲ್ಪಾವಧಿ (ಭಾಗ-1) ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿ(ಭಾಗ-2) ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಅದರೊಂದಿಗಿನ ಅನುಬಂಧ-1 ರಿಂದ VII ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿ		
ಕ್ರ. ಸಂ.	ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
1	ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು	ಸಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2	ಅರಣ್ಯ ಉಪ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು	ಸದಸ್ಯರು
3	ಜಂಟಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ಸದಸ್ಯರು
4	ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
5	ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ	ಸದಸ್ಯರು
6	ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆಡಳಿತ) ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ.	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

Handwritten signature

-4-

ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಣೆ ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ರೈತ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಅನುಸರಿಸುವುದು.

- a) ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳ (Horti-pastoral) ಪರಿಚಯಗೊಳಿಸಿ, ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. (ಈ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - V ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- b) Fodder production from Permanent Pasture/Grazing lands/ Forest area/other Government lands:- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗೋಮಾಳ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಇತರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರದೇಶ ಒಟ್ಟಾರೆ 86.39 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಿದ್ದು, ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ.15 ರಿಂದ ಶೇ 80 ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಒಟ್ಟು 40.49 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗುರಿ ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇವು ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 101.24 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - VI ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- c) ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವುದು (Rejuvenation):- ಶಾಶ್ವತ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಭೂಮಿಗಳು ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮೇಯಿಸುವಿಕೆ, ಕಳೆಗಳು, ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೇವಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - VII ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- d) ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಮೇವಿನ ಬೀಜಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾನುವಾರು ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇವಿನ ಬೀಜಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನೆರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಿರುಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಮೇವಿನ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಿನಿಕಿಟಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಿಸುವುದು.

ಮುಂದುವರಿದು, ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಆಯುಕ್ತರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಇವರನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ

-3-

ಸದರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇವು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (District Fodder Resources Development Plan) ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ District Disaster Mitigation Fund ಅನ್ನು ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.

ಭಾಗ-1

ಅಲಾವಧಿ ಕ್ರಮಗಳು:-

ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ/ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ರೈತರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸುವುದು.

- a) ಮೇವಿನ ಬೀಜ ಕಿರುಪೊಟ್ಟಣಗಳ ಪೂರೈಕೆ:- ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಮೇವಿನ ಬೀಜಗಳ ಕಿರುಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ಮೇವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - I ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- b) ಬರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಮೇವಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ:- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಉಂಟಾದಾಗ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೇವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಕೃಷಿ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ) ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ತೀವ್ರ ಮೇವು ಕೊರತೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮೇವನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - II ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- c) ರೈತರ ಬಳಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೇವು ದಾಸ್ತಾನಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ:- ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಕೊರತೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮೇವು ಇಳುವರಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇವು ಲಭ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಒಣ ಮೇವನ್ನು ಬಣವೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಹಸಿ ಮೇವನ್ನು ರಸಮೇವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಳಪೆ ದರ್ಜೆಯ ಮೇವನ್ನು ಪೌಷ್ಟಿಕೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಮೇವಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - III ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ-2

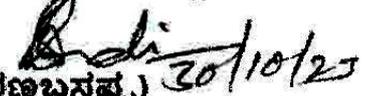
ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕ್ರಮಗಳು:-

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇವು ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶ ಕೇವಲ 35,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಇದ್ದು, 9,12,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಶಾಶ್ವತ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮೇವು ಬೆಳೆಗಳ ಅನುಪಾತವು ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ವಿಧಾನ (Land utilization pattern in Karnataka) ದ ಸಂಬಂಧ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧ - IV ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

Shadi

ಮಾಸಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಅನುಪಾಲನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ತದನಂತರ ಆಯುಕ್ತರು, ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಗತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮಾಸಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದೇಶಾನುಸಾರ
ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

(ಶರಣಬಸಪ್ಪ) 30/10/23

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,

µQ (ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ)
30/10

ಗೆ:

1. ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು (ಎ ಮತ್ತು ಇ) ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ / ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ / ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ / ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆ / ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ / ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ / ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ. ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಆಯುಕ್ತರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
5. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು - ಆಯುಕ್ತರ ಮುಖಾಂತರ.
6. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು - ಆಯುಕ್ತರ ಮುಖಾಂತರ.
7. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
8. ಅಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಜಾನುವಾರು ಸಂಪನ್ಮೂಲ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
9. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು (ಆಡಳಿತ), ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ - ಆಯುಕ್ತರ ಮುಖಾಂತರ.
10. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಮೇವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ- ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆಡಳಿತ) ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿರವರ ಮುಖಾಂತರ.
11. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೂಂ ಕಂ-24/7 ಹೆಲ್ಪ್ ಲೈನ್ (ಸಹಾಯವಾಣಿ) ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ರತಿಗಳು:-

1. ಮಾನ್ಯ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ಸಚಿವರ ಆಪ್ತ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವಿಕಾಸಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಪತ್ರಾಂಕಿತ ಆಪ್ತ ಸಹಾಯಕರು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ.
3. ಸರ್ಕಾರದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಆಪ್ತ ಸಹಾಯಕರು, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ.
4. ಶಾಖಾ ರಕ್ಷಾ ಕಡತ / ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರತಿಗಳು.

ನಮೂನೆ-1

ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

ರಾಜ್ಯದ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಮೇವನ್ನು ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಜೋಳ, ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು, ರಾಗಿ, ಭತ್ತ, ಶೇಂಗಾ, ಹುರುಳಿ, ಕಬ್ಬಿನ ಸೋಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃಷಿ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಇಳುವರಿ ಲೆಕ್ಕಚಾರವನ್ನು Crop cutting experiment surveyಯ ಮುಖಾಂತರ ಋತುಮಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ (Agricultural byproducts) ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಮಾಡಿ ಮೇವು ಲಭ್ಯತೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು.

Visit → ccesamrakshane.kar.gov.in → Login → user name:AHD → Password:opr → By product pooled data → Year → Season → district → Export to excel → District data →

District	Taluk	crop name	Irrigated_exp_count	Irrigated_Average_by product_kgs_Ha	Non-Irrigated_exp_count	Irrigated_Average_byproduct_kgs_Ha	Total_Exp_Count	Total_Average_by product_kgs_Ha
----------	-------	-----------	---------------------	-------------------------------------	-------------------------	------------------------------------	-----------------	---------------------------------

*Fodder yield of a crop = sown area X Total_Average_by product_kgs_Ha

* Total_Average_by product_kgs_Ha of a crop shall be converted into tonnes

- ಮುಂಗಾರು ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಮೇವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಾಹೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಹಿಂಗಾರು ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಮೇವನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ-ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಹೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಬೇಸಿಗೆ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಮೇವನ್ನು ಮೇ-ಜೂನ್ ಮಾಹೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಬಹುವಾರ್ಷಿಕ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಮೇವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ವಾರದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಮೇವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ವಾರದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು (NIANP ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಇಳುವರಿ).
- ಗೋಮಾಳ, ಬದು, ನಾಲಾ, ಕಾಯ್ದಿರಿಸದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಬೀಳು ಭೂಮಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಹಸಿರು ಮೇವು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸದರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಮೇವನ್ನು ಹವಾಮಾನ ವರದಿಯನ್ವಯ (ಮಳೆ/ಬರಪರಿಸ್ಥಿತಿ) ತ್ರೈಮಾಸಿಕವಾಗಿ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು (NIANP ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಇಳುವರಿ ಗೋಮಾಳ - 1 ton/hectar, ಪಾಳು ಭೂಮಿ - 1 ton/hectar, ಬೀಳು ಭೂಮಿ - 0.25 ton/hectar, ನಡುತೋಪು - 1 ton/hectar, ಕಬ್ಬು - 12 ton/hectar).

(ಸಹಿ)
(ಶರಣಬಸಪ್ಪ)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
(ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ)

ಅನುಬಂಧ - I

ಮೇವಿನ ಬೀಜ ಕಿರುಪೊಟ್ಟಣಗಳ ಪೂರೈಕೆ

- ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಮೇವಿನ ಮಿನಿಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮೇವು ಬೀಜಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ. ಸಂ	ಮೇವಿನ ವಿಧ	ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮೇವಿನ ಬೀಜದ ಪ್ರಮಾಣ	ಅಂದಾಜು ಮೇವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ
1	ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ (ATM)	50 ರಿಂದ 60 ಕೆ.ಜಿ	35 ರಿಂದ 37 ಟನ್
2	ಜೋಳ (Sorghum Multicut Varieties)	40 ರಿಂದ 50 ಕೆ.ಜಿ	35 ರಿಂದ 37 ಟನ್
3	ಮೇವಿನ ಹಲಸಂದೆ (Fodder Cowpea)	8 ರಿಂದ 10 ಕೆ.ಜಿ	4 ರಿಂದ 5 ಟನ್
4	ಸಜ್ಜೆ (Fodder Bajra)	8 ರಿಂದ 10 ಕೆ.ಜಿ	4 ರಿಂದ 5 ಟನ್

- ಬರ ಘೋಷಣೆಯಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವು ಬೆಳೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೇವಿನ ಮಿನಿಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿತರಿಸುವುದು. ಮೇವಿನ ಮಿನಿಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ FRUITS ID ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಮೇವಿನ ಮಿನಿಕಿಟ್ ವಿತರಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ನಮೂನೆ

ಜಿಲ್ಲೆ/ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಸರು

ಫಲಾನುಭವಿಯ ಹೆಸರು	ಫಲಾನುಭವಿ ವಾಸುಸ್ತು ತಿರುವ ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	Last two digits only of Fruits ID	ಫಲಾನುಭವಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹೆಸರು	ಫಲಾನುಭವಿ ಹೊಂದಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಫಲಾನುಭವಿಯ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	ಫಲಾನುಭವಿ ಹೊಂದಿರುವ ಜಮೀನಿನ ಸ್ವರೂಪ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ/ ನೀರಾವರಿ/ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ	ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಮೇವಿನ ಮಿನಿಕಿಟ್ ವಿತರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ	ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾದ ಮೇವಿನ ಮಿನಿಕಿಟ್ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

- ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವ ಮೇವಿನ ಬೀಜದ ಮಿನಿಕಿಟ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಮೇವಿನ ಬೀಜದ ಮಿನಿಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವಾಗ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅರ್ಹತೆ ಮಾನದಂಡಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ, ಸಣ್ಣ ರೈತ, ಅತೀ ಸಣ್ಣ ರೈತ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.
- ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆದ ಮೇವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವರದಿ ಮಾಡುವುದು.

(ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ) 20/10/23

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
(ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ)

ಅನುಬಂಧ - II

ಬರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಮೇವಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ

- 1) ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅಸಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ಮೇವಿನ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಬಾಳೆಕಂದು, ಬಾಳೆಎಲೆ, ಮೇವಿನ ಕತ್ತಾಳೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಸೊಪ್ಪು, ಹುಣಸೇ ಬೀಜ, ಟೀಕ್ ಮರದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- 2) ಅಜೋಲ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪಾಚಿ (Algae) ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಅಂಶ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಪಾಚಿ (Algae) ಯನ್ನು ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ರಾಸುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. MGNREGA ಯೋಜನೆಯಡಿ ಅಜೋಲ ತೊಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅಜೋಲ ಮೇವನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಮೂರು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ತಿನ್ನಿಸಬಹುದಾದ ಮೇವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- 3) ಮೇವಿನ ಮರದ ಸೊಪ್ಪುಗಳಾದ ಕಮರ, ಹಾಲ, ಹತ್ತಿ, ಗೋಣಿ, ಬಿಲ್ವಾರ, ಬೇವು, ಹೆಬ್ಬೇವು, ಬಾಗೆ, ದೊಡ್ಡಮರ, ಹಲಸಿನ ಮರದ ಎಲೆ, ಅರಳಿ, ದಾಸವಾಳ ಎಲೆ, ಸುಬಾಬುಲ್, ಅಗಸೆ, ನುಗ್ಗೆ, ಆಲವಾನ, ಬಸವನಪಾದ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- 4) ಜಲ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ (Hydroponics) ಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಜೋಳ, ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಓಟ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೇವಿನ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ 8 ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಹಸಿರು ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಹಸಿರು ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- 5) ಒಣ ಮೇವು ಸಂರಕ್ಷಣೆ:- ಹಸಿ ಮೇವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಕಡದಂತೆ ಬಣವೆ ಅಥವಾ ಮೇವಿನ ಹೆಚ್ಚುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
- 6) ರಸಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ: ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವ ರೈತರು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮೇವಿನ ಅನುಸಾರ ಹಸಿರು ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ರಸ ಮೇವು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.
- 7) ರಾಜ್ಯದ ಬರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ತೇವಾಂಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಮೂರು ಮಳೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ತೃಣ ಧಾನ್ಯ/ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಸಾಮೆ, ಬರಗು, ಅರ್ಕ, ಊದಲು, ಪೆಣ್ಣಿವರಗು)

(ಶರಣಬಸಪ್ಪ) 30/10/23

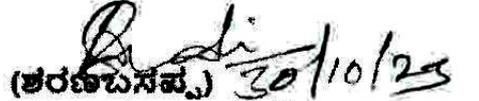
ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
(ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ)

ಅನುಬಂಧ - III

ರೈತರ ಬಳಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೇವು ದಾಸ್ತಾನಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳ ಕಟಾವು ಮುಗಿದ ನಂತರ ದೊರಕುವ ಕೃಷಿ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಣ ಮೇವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬಣವೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಹಸಿ ಮೇವನ್ನು ರಸಮೇವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಳಪೆ ದರ್ಜೆಯ ಮೇವನ್ನು ಪೌಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಮೇವಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

- 1) **ಒಣ ಮೇವು:-** ಬಣವೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು. ಕೃಷಿ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ಬರುವ ಹಸಿ ಮೇವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ (ಶೇ.15 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತೇವಾಂಶ) ಮೇವಿನ ಅಚ್ಚುಗಳಾಗಿ (Bale) ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬಣವೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸುವುದು.
- 2) **ರಸಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ:-** ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಹಸಿಮೇವನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ರಸಮೇವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು (Silage making)
- 3) **ಕಳಪೆ ದರ್ಜೆಯ ಮೇವು:-** ಕಳಪೆ ದರ್ಜೆಯ ಮೇವುಗಳನ್ನು ಪೌಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ (Urea/Molasses treatment) ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಯುಕ್ತ ಮೇವನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- 4) **ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತಿನ್ನಿಸುವುದು:-** ದಪ್ಪ ದಂಟಿನ ಮೇವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮೇವು ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೇವು ಕತ್ತರಿಸಲು Chaff cutter ಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.

(ಶರಣಬಸಪ್ಪ) 30/10/23

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ವಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
(ವಶುಸಂಗೋಪನೆ)

ಅನುಬಂಧ - IV

Land utilization pattern in Karnataka

Sl. N.	Land utilization	Area (ha)	Percent
1	Total reported geographical area	19050068	100
2	Forest	3073376	16.13
3	Land not available for cultivation	2262532	11.88
	Non-agricultural uses	1511022	7.93
	Barren and uncultivable land	751510	3.94
4	Cultivable waste land	389840	2.05
5	Permanent pastures	871469	4.57
6	Trees and groves	237913	1.25
7	Fallow land	1412548	7.41
	Current fallow	927053	4.87
	Other fallow	485435	2.55
8	Area sown	13829027	72.59
	Net sown	10812391	56.76
	More than once	3026636	15.89
9	Gross irrigated area	5034344	26.43
	Net irrigated area	4234798	22.23
	Area irrigated to net sown area	-	39.20

Source -GOK 2022, (IGFRI, Jhansi, Dharwada Station)

(ಹರಣಬಸಪ್ಪ) 20/10/23

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
(ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ)

ಅನುಬಂಧ - V

Hortipasture ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ

Hortipasture:- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ (Hortipasture) 3.70 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಿದ್ದು, ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ.50 ರಂತೆ ಒಟ್ಟು 1,89,500 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗುರಿ ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಶೇ.25 ಭಾಗವನ್ನು ಅಂದರೆ 47,325 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮೇವು ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 11,84,375 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಒಣಮೇವು 2,36,875 ಟನ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶ (Hortipasture) ದಲ್ಲಿ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದಾದ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಮಾಣ

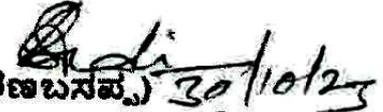
ಜಿಲ್ಲೆ	ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ('000ha) *	ನಿರೀಕ್ಷಿತ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶ (Hortipasture) ('000ha)	ಅಂದಾಜಿಸಿದ ಹಸಿರು ಮೇವಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರಮಾಣ (ಟನ್ ಗಳಲ್ಲಿ)
ಬಾಗಲಕೋಟೆ	33.94	8.48	42,400
ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	10.28	2.57	12,850
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	26.62	6.65	33,250
ಬೆಳಗಾವಿ	73.26	18.31	91,550
ಬಳ್ಳಾರಿ	56.47	14.11	70,550
ಬೀದರ್	21.27	5.31	26,550
ಬಿಜಾಪುರ	46.06	11.51	57,550
ಚಾಮರಾಜನಗರ	49.99	12.50	62,500
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	47.07	11.76	58,800
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	1272.05	318.01	15,90,050
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	124.90	31.22	1,56,100
ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ	110.33	27.58	1,37,900
ದಾವಣಗೆರೆ	82.18	20.54	1,02,700
ಧಾರವಾಡ	75.00	18.75	93,750
ಗದಗ	56.08	14.02	70,100
ಕಲಬುರಗಿ	21.78	5.44	27,200
ಹಾಸನ	122.99	30.73	1,53,650
ಹಾವೇರಿ	701.19	175.29	8,76,450
ಕೊಡಗು	33.56	8.39	41,950
ಕೋಲಾರ	108.88	27.22	1,36,100
ಕೊಪ್ಪಳ	24.20	6.05	30,250
ಮಂಡ್ಯ	78.73	19.68	98,400
ಮೈಸೂರು	58.81	14.70	73,700
ರಾಯಚೂರು	14.57	3.64	18,200
ರಾಮನಗರ	59.65	14.91	74,500

Redi

ಶಿವಮೊಗ್ಗ	78.58	19.64	98,200
ತುಮಕೂರು	212.68	53.17	2,65,850
ಉಡುಪಿ	51.96	12.99	64,950
ಉತ್ತರಕನ್ನಡ	38.20	9.55	47,750
ಯಾದಗಿರಿ	6.73	1.68	8,400

Source -GOK 2022, (IGFRI, Jhansi, Dharwada Station)

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವು ಬೆಳೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

(ಶರಣಬಸಪ್ಪ) 20/10/23

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
(ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ)

ಅನುಬಂಧ - VI

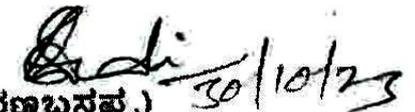
ಮೇವು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿವರ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗೋಮಾಳ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಇತರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರದೇಶ ಒಟ್ಟಾರೆ 86.39 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಿದ್ದು, ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಶೇ.15 ರಿಂದ ಶೇ.80 ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಒಟ್ಟು 40.49 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗುರಿ ಎಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇವು ಬೆಳೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 101.24 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

Newer niches for introduction of fodder in Karnataka

Sl. No.	Category	Total Area (Lakh ha)	% area of total area	Fodder area (1,akh ha)	Expected fodder yield (Lakh MT)*
1	Forests	30.68	15	4.60	11.51
2	Not available for cultivation	21.06	50	10.53	26.33
3	Permanent pastures and other grazing lands	9.59	75	7.19	17.98
4	Land under misc. tree crops & groves	3.03	25	0.76	1.89
5	Cultivable waste lands	4.27	75	3.20	8.01
6	Fallow lands other than current fallows	4.09	80	3.27	8.18
7	Current fallows	13.67	80	10.94	27.34
8	Total	86.39	-	40.49	101.24

Source -GOK 2022, (IGFRI, Jhansi, Dharwada Station)

 (ತರಣಬಸಪ್ಪ) 30/10/23

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
 ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
 (ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ)

ಅನುಬಂಧ - VII

ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವುದು (Rejuvenation of Pastures/Grazing Land)

1. ಶಾಶ್ವತ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಭೂಮಿಗಳು ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮೇಯಿಸುವಿಕೆ, ಕಳೆಗಳು, ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾವೆ. ಮೇವು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೇವಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
 - Rotational grazing ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
 - ಕಳೆಗಳು, ಮುಳ್ಳುಗಿಡ ಮತ್ತು ಪೊದಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು.
 - ಮಣ್ಣಿನ ಸವಕಳಿಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸುವುದು.
 - ಮೇವು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹೂ ಮತ್ತು ಬೀಜ ಆಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು ಬಿಡದೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು.
2. ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪಾರ್ಷ್ವ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆಡಳಿತ) ರವರು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆರಣ್ಯಭೂಮಿ, ಗೋಮಾಳ, ಪಾಳುಭೂಮಿಗಳ ಶೇಕಡವಾರು ವಿವರಗಳು (ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳಲ್ಲಿ)

ಜಿಲ್ಲೆ		ಗೋಮಾಳ	ಪಾಳುಭೂಮಿ
ಬಾಗಲಕೋಟೆ	12.31	0.52	3.60
ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	4.93	1.69	5.87
ಬೆಳಗಾವಿ	14.16	1.59	5.52
ಬಳ್ಳಾರಿ	12.47	0.72	5.33
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	2.33	3.13	8.38
ಬೀದರ್	5.11	2.58	11.60
ಬಿಜಾಪುರ	0.19	0.91	8.97
ಜಾಮರಾಜನಗರ	48.36	3.99	7.27
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	12.29	13.73	5.02
ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	27.98	11.61	6.00
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	9.57	11.51	12.18
ದಕಿಣಕನ್ನಡ	26.91	1.62	5.74
ದಾವಣಗೆರೆ	14.89	2.43	2.31
ದಾರವಾಡ	8.25	0.84	6.09
ಗದಗ	7.00	0.56	5.70
ಕಲಬುರಗಿ	3.23	2.36	2.95
ಹಾಸನ	8.87	4.97	5.73
ಹಾವೇರಿ	9.78	2.52	1.18
ಕೊಡಗು	32.77	2.92	2.51
ಕೋಲಾರ	5.50	9.75	9.27
ಕೊಪ್ಪಳ	5.33	3.23	2.13

Redu

ಮಂಡ.	4.97	6.43	13.33
ಮೆ.ಸೂರು	9.29	6.92	9.01
ರಾಯಚೂರು	2.17	2.37	9.64
ರಾಮನಗರ	19.65	6.93	3.66
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	32.66		3.11
ತುಮಕೂರು	4.34	7.18	22.69
ಉಡುಪಿ	28.08	2.98	9.82
ಉತ್ತರಕನ್ನಡ	79.4	0.66	1.38
ಯಾದಗಿರಿ	6.54	2.28	3.59
ಕರ್ನಾಟಕ	16.13	4.57	6.91

Source:Gok, 2022 (IGFRI, Jhansi, Dharwada Station)

(ಶರಣಬಸಪ್ಪ) 2/10/23

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ,
(ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ)

